



Иван Вазов

Блян в стара черкова

В долът на Искъра света обител има,
и вътре черковка със веhti зографий,
през тесни дупчици тя видело приема:
на стари векове тук тайната се крий.

С свещица във ръка разгледвах аз стените:
светци, угодници с избодени очи,
окъртени венци и надписи изтрити –
на люти времена тук дирята личи.

Полека се вдълбах, унесох в тъмнините,
найдох се, заживях в дълбока старина,
с народ благочестив, на цар Шишмана в дните,
на сетния ни цар... В таз глуха планина,

с уплашений народ в страх молех се и ази,
и служба ставаше във тъмния олтар,
та господ царството от буря да запази,
светий Христови кръст и бедния ни цар;

да прати нему сонм крилати серафими,
че страшен е врагът, войски му нямат чет...
И молехме се ний... Светци невъзмутими
въз нази гледаха, студени като лед.

И господ гледаше от свода безучастно...
Безумно, жалостно молитвите ечат,
войводи чинеха метания безгласно,
и саби, мечове о плочите дрънчат.

Тогаз свещеникът извика из олтаря
гръмовно: „Горко нам! Изля се божий гняв
над нашите глави, над царството и царя:
грешихме много ний, и божий съд е прав.

Ударихме в разврат, в нечестъе тънем всички,
раздори губят ни, въстана брат на брат,
на чуждо иго врат подлагаме самички –
безумие владей от хижа до палат!

Станяхме подли, зли, на робите сме равни,

пред златния телец чест, вяра не щадим.
Къде са? Де сега Асеновците славни?
При тях ний бяхме род велик, непобедим!

О, горко, горко нам – и тебе, цар Шишмане –
кръв изродена, длан безсилна! – О, лош час!
Ти бягаш пред врага! Земята ти във плян е!
От гибел твоят меч не ще избави нас!“

Млъкна пророкът лют. Народът християнски
остана вкамънен. Внезапно шум велик
отвън се чу – тръби от орди агарянски...
В господний дом писна отчаян плач и вик.

Ударил бе часът! Кат всичките, уплашен,
пред зиналия гроб безпомощен стоях;
познах, че е настал конец на всичко страшен:
трон, царство и народ – как гинеха видях!

И сред тоз шум – друг шум: навън изписка влака
и мен от блян зловещ изтръгна, отърва;
но дълго в моя слух звучаха вопли в мрака
и на свещеника ужасните слова.

Юли 1899, Своге

КРАЙ

Източник: Словото
Набиране: Надежда Владимирова

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/4721>]